

Laki

rikoslain 1 luvun 11 §:n ja 46 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikoslain (39/1889) 46 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 506/2015,

muutetaan 1 luvun 11 §:n 2 momentin 11 ja 12 kohta, 46 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan f alakohta ja 8 a kohdan g alakohta, 4 §:n 3 momentti, 13 § ja 15 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 11 §:n 2 momentin 11 kohta laissa 368/2019 ja 12 kohta laissa 181/2024, 46 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan f alakohta ja 8 a kohdan g alakohta laissa 501/2024, 4 §:n 3 momentti laissa 769/1990 sekä 13 § ja 15 §:n 1 momentti laissa 425/2009, sekä

lisätään 1 luvun 11 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 368/2019, 723/2022, 181/2024 ja 923/2024, uusi 13 kohta sekä 46 lukuun uusi 3 a—3 d § seuraavasti:

1 luku

Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta

11 §

Kaksoisrangaistavuuden vaatimus

Vaikka teosta ei säädetä rangaistusta tekopaikan laissa, siihen sovelletaan Suomen lakia, jos sen on tehnyt Suomen kansalainen tai 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö ja teosta säädetään rangaistus:

11) 40 luvun 1—4 tai 4 a §:ssä, jos rikoksen tekijä on kansanedustaja, ulkomainen virkamies tai ulkomaisen parlamentin jäsen;

12) 40 luvun 8 a tai 8 b §:ssä, jos rikoksen tekijä on kansanedustaja, ulkomainen virkamies tai ulkomaisen parlamentin jäsen; taikka

13) 46 luvun 3 a—3 c §:ssä.

46 luku

Maahantuontiin ja maastavientiin liittyvät rikokset

1 §

Säännöstelyrikos

Joka rikkoon tai yrittää rikkoa

HE 202/2024 vp

LaVM 2/2025 vp

EV 18/2025 vp

8) kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain (500/2024)

f) 10 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ehdoista luvan käytölle taikka

8 a) kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821, jäljempänä *vientivalvonta-asetus*,

g) 12 artiklan 7 kohdassa unionin yleisluvan käyttöä koskevasta kiellosta säädettyä tai mainittujen säädösten nojalla annettua säännöstelymääräystä, on tuomittava *säännöstelyrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

3 a §

Pakoterikos

Joka rikkoo tai yrittää rikkoa Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaan kuuluvissa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla talous- ja rahoitussuhteiden keskeyttämisestä kolmannen maan kanssa tai rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisesta luonnollisiin tai oikeushenkilöihin, ryhmiin tai muihin kuin valtiollisiin yhteisöihin annetussa asetuksessa säädettyä tai sen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan nojalla säädettyä rajoittavaa toimenpidettä taikka Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman nojalla säädettyä pakotetta

1) asettamalla varoja tai taloudellisia resursseja nimetyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön saataville tai hyödynnettäväksi taikka laiminlyömällä jäädyttää sellaiset,

2) mahdollistamalla nimetyn luonnollisen henkilön valtion alueelle pääsyn tai hänen kauttakulkunsa valtion alueen kautta,

3) harjoittamalla liiketoimintaa tai muuten tekemällä sopimuksen tai muun oikeustoimen tai jatkamalla sellaisen täytäntöönpanoa,

4) myymällä, hankkimalla, vastaanottamalla, siirtämällä, lähettämällä, tuomalla maahan, viemällä maasta, kuljettamalla, kuljetuttamalla tai välittämällä tavaroita tai muuta omaisuutta,

5) tarjoamalla tai toimittamalla palveluja tai teknistä apua,

6) tarjoamalla tai toimittamalla rahoitusta tai rahoitusapua,

7) liikennöimällä kulkuneuvoa taikka mahdollistamalla kulkuneuvon pääsyn alueelle tai paikkaan tai pois pääsyn sieltä,

8) toimimalla oikeushenkilössä,

9) rikkomalla lupaehtoita tai

10) menettelemällä muulla tavoin rajoittavalla toimenpiteellä tai pakotteella asetetun kiellon tai sellaiseen merkitykseltään rinnastettavan ilmoitus- tai muun toimintavelvollisuuden vastaisesti

on tuomittava *pakoterikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Pakoterikoksesta tuomitaan myös se, joka käyttää, siirtää kolmannelle osapuolelle tai muuten luovuttaa 1 momentissa tarkoitettulla rajoittavalla toimenpiteellä tai pakotteella jäädytettäväksi määrättyjä nimetyn luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevia varoja tai taloudellisia resursseja niiden peittämiseksi taikka antaa väärää tai harhaanjohtavia tietoja sen salaamiseksi, että nimetty luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on rajoittavalla toimenpiteellä tai pakotteella jäädytettäväksi määrätyn omaisuuden lopullinen omistaja tai edunsaaja.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun rikoksen yritys on rangaistava.

3 b §

Törkeä pakoterikos

Jos pakoterikoksessa

- 1) tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä,
 - 2) rikoksen kohteena olevien varojen, taloudellisten resurssien, palvelujen tai liiketoimen arvo on ollut huomattava,
 - 3) rikos on 3 a §:n 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettu teko, jonka kohteena on puolustustarvike tai vientivalvonta-asetuksen liitteessä I tarkoitettu kaksikäyttötuote,
 - 4) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti tai
 - 5) rikos tehdään osana 6 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa
- ja pakoterikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava *törkeästä pakoterikoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

3 c §

Tuottamuksellinen pakoterikos

Joka törkeästi huolimattomuudesta syyllistyy 3 a §:n 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettuun tekoon, jonka kohteena on puolustustarvike tai vientivalvonta-asetuksen liitteessä I tarkoitettu kaksikäyttötuote, on tuomittava *tuottamuksellisesta pakoterikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

3 d §

Pakoterikkomus

Jos pakoterikos huomioon ottaen tavoitellun hyödyn määrä, rikoksen kohteena olevien varojen tai taloudellisten resurssien arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikosentekijä on tuomittava *pakoterikkomuksesta* sakkoon.

Pakoterikkomuksesta tuomitaan myös se, joka rikkoo 3 a §:ssä tarkoitettussa rajoittavassa toimenpiteessä tai pakotteessa säädettyä ilmoittamis-, tiedonanto-, raportointi- tai muuta sellaista velvollisuutta, jos teko ei ole rangaistava 3 a—3 c §:n nojalla.

4 §

Salakuljetus

Salakuljetuksena ei kuitenkaan pidetä 1—3 tai 3 a—3 d §:ssä tarkoitettun tuontia tai vientiä koskevan säännöksen tai määräyksen rikkomista.

13 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Säännöstelyrikokseen, törkeään säännöstelyrikokseen, pakoterikokseen, törkeään pakoterikokseen, tuottamukselliseen pakoterikokseen, salakuljetukseen, törkeään

tulliselvitysrikokseen ja puolustustarvikkeiden maastavientirikokseen sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Poiketen siitä, mitä 9 luvun 5 §:ssä säädetään, pakoterikoksen, törkeän pakoterikoksen ja tuottamuksellisen pakoterikoksen johdosta tuomittavan yhteisönsakon ylin rahamäärä on viisi prosenttia oikeushenkilön liikevaihdosta, kuitenkin vähintään 850 000 ja enintään 40 miljoonaa euroa.

Edellä 2 momentissa liikevaihdoksi katsotaan oikeushenkilön maailmanlaajuinen kokonaisliikevaihto tai sitä vastaava tuotto yhteisönsakon tuomitsemista edeltäneen vuoden tilinpäätöksen mukaisesti. Jos tilinpäätöksestä ei ole saatavissa asianmukaista tietoa, liikevaihto tai tuotto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella. Jos oikeushenkilöllä ei ole todettavissa liikevaihtoa tai sitä vastaavaa tuottoa, määritellään yhteisönsakon ylin rahamäärä 9 luvun 5 §:n nojalla.

15 §

Rajoitussäännös

Tämän luvun 1—3, 4, 5, 7—10 ja 12 §:ssä tarkoitettuna rikoksena ei pidetä vähäistä ilmoittamis- tai tiedonantovelvollisuuden laiminlyöntiä eikä muuta vähäistä menettelytapamääräyksen rikkomista.

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä toukokuuta 2025.

Helsingissä 25.4.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Oikeusministeri Leena Meri